

การพัฒนาารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับ ชาวต่างชาติ

The Development of Thai Language Learning Model On the “MOOC” Platform for Foreigners

เอกลักษณ์ เทพวิจิตร^{1*}, พระมหาเกรียงศักดิ์ วิถีชัย², พระวชิรวิชัย ภัทรเกียรตินันท์³,
วีระพงษ์ แพงคำฮัก⁴, พระมหาภราดร สุวรรณรัตน์⁵

^{1,2,3,4,5}คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Eaklarak Thepwichit¹, Phra Maha Kriangsak Witichai², Phra Vachirawit Patarkiatinun³,
Weerapong Paengkhamhak⁴, Phra Maha Phradarorn Suwannarat⁵

^{1,2,3,4,5}Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

✉: * akekalak.tep@mcu.ac.th

(*Author Corresponding Email)

Received: 01 January 2026; Revised: 26 January 2026; Accepted: 25 February 2026

© The Author(s) 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) การศึกษาสภาพการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ 2) การสร้างรูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ 3) การศึกษาผลการพัฒนาการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ และ 4) การนำเสนอรูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณโดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 217 คน/รูป การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 15 คน และการประชุมกลุ่มเฉพาะ จำนวน 10 คน และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ กับผู้ร่วมกิจกรรม 30 คน สำหรับอธิบายกิจกรรมก่อนและหลัง ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการใช้ภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.90 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.618 2) การสร้างรูปแบบการเรียนภาษาไทยมีการเตรียมการ 3 อย่าง คือ 1) เน้นการมุ่งพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย 2) การสร้างรูปแบบที่ยืดหยุ่น 3) เน้นส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก 3) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 30 คน โดยภาพรวมจากการทดสอบผู้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ ทั้งก่อนและหลังวัดผลมีความแตกต่างกัน และ 4) การเรียนรู้มีลักษณะเป็นระบบเปิด ผู้เรียนมีความหลากหลายด้านสัญชาติ พื้นฐานภาษา และเป้าหมายการเรียน

คำสำคัญ: การพัฒนาารูปแบบ, การเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม, ชาวต่างชาติกับภาษาไทย

Abstract

This research aimed to: 1) to study the current state of Thai language learning on the "MOOC" platform for foreigners, 2) to develop a Thai language learning model on the "MOOC" platform for foreigners, 3) to investigate the outcomes of implementing the developed model, and 4) to propose the Thai language learning model on the "MOOC" platform for foreigners. This study employed a Research and Development (R&D) design, utilizing a quantitative approach with a sample of 217 participants/monks, a qualitative approach through in-depth interviews with 15 key informants and a focus group discussion with 10 experts, and action research with 30 participants to explain pre-and post-activity results. The research findings revealed that: 1) the overall level of Thai language usage among respondents was at a high level, with a mean of 3.90 and a standard deviation of 0.618. 2) The construction of the learning model involved three preparatory elements: (1) focusing on developing Thai communication competence, (2) creating a flexible model, and (3) emphasizing active learning promotion. 3) The evaluation of the 30 participants who engaged in the Thai language learning model development on the "MOOC" platform showed a significant difference between pre-test and post-test scores. 4) The learning characteristics were found to be an open system, accommodating learners with diverse nationalities, language backgrounds, and learning goals.

Keyword: Development of Model, Thai Language Learning on Platforms, Foreigners and Thai Language

1. บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจจากผู้เรียนชาวต่างประเทศอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มสนใจเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จึงเกิดขึ้นและมีพัฒนาการมาเป็นลำดับ โดยจะเห็นได้จากการเปิดรับนักศึกษาชาวต่างประเทศเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชนหลายแห่งในประเทศไทย รวมทั้งสถาบันการศึกษาในต่างประเทศหลายแห่งก็เปิดสอนภาษาไทยด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม แม้ว่ามหาวิทยาลัยหลายแห่งในประเทศไทยได้เปิดสอนหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมานาน แต่ยังมีหนังสือหรือตำราที่เกี่ยวกับศาสตร์สาขานี้ น้อย ทำให้ผู้เรียนในสาขาดังกล่าวมีหนังสือหรือตำรา ที่จะใช้เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิงน้อย ส่วนมากจะเป็นหนังสือเกี่ยวกับการสอนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ชาวต่างประเทศเรียนรู้คำศัพท์ รูปประโยค และบทสนทนา รวมถึงตัวอักษรไทยในบริบทต่าง ๆ (รุ่งฤดี แผลงศร, 2561, 3) ในยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในทุกมิติ โดยเฉพาะในด้านการศึกษาก็ได้มีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและสร้างสรรค์สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบมัลติมีเดียออนไลน์ เนื่องจากการเรียนรู้ในปัจจุบันไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา อีกทั้งยังเป็นทางเลือกสำคัญที่ช่วยขยายขอบเขตความรู้และพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และใช้ชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ทักษะการคิดขั้นสูง การวิเคราะห์และตีความข้อมูล ความสามารถในการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความฉลาดทางสังคม ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง บทเรียนออนไลน์ใน

รูปแบบ MOOCs (Massive Open Online Courses) จึงกลายเป็นแนวทางการเรียนรู้ยุคใหม่ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้อย่างอิสระ ไม่จำกัดเพศ วัย ระดับการศึกษา หรือสถานที่ โดยส่วนใหญ่มักไม่เสียค่าใช้จ่าย ผู้เรียนสามารถเข้าศึกษาได้จากทุกมุมโลกผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยบุคลากรจากสถาบันการศึกษาและองค์กรชั้นนำ มีการมอบหมายงาน แบบทดสอบ และกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน รวมถึงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในบทเรียน (อาภาพร กลิ่นเทศ, 2565: 438-452.)

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ ส่งผลให้การศึกษาด้านออนไลน์ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เนื่องจากสามารถเข้าถึงได้ง่าย ยืดหยุ่น และช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งในด้านไวยากรณ์ ระบบเสียง และรูปแบบการเขียน ทำให้การเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติและผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่อาจเป็นเรื่องท้าทาย (กรมวิชาการ, 2545) แต่ยังมีปัญหาที่สำคัญ คือ การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศประการหนึ่งคือการเรียนการสอนเรื่องการสอนสนทนาตามสถานการณ์จริงที่ยังไม่แพร่หลาย เนื่องจากขาดแคลนสื่อการสอนและแบบเรียนสนทนาในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ นอกจากนี้แบบเรียนภาษาไทยที่สร้างขึ้นสำหรับชาวต่างชาติโดยเฉพาะซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนเกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่สามารถอธิบายลักษณะของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนไทย และแนวทางการดำเนินชีวิตของคนไทยโดยใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการอธิบายเนื้อหานั้นปรากฏอยู่น้อยมาก ทั้งที่แบบเรียนเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีความสำคัญ และจำเป็นต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอน เพราะแบบเรียนเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาสำหรับผู้สอน กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ถูกต้อง อีกทั้งยังเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สำคัญทำให้ผู้เรียนสามารถทบทวนความรู้ได้ตลอดเวลา จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ผู้สอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศต้องรวบรวมเนื้อหาจากหนังสือหรือเอกสารหลายเล่มแล้วมาปรับรูปแบบและเนื้อหาหรือเลือกเฉพาะบทเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียนชาวต่างชาติมาใช้เป็นแบบเรียน ซึ่งบางบทเรียนอาจมีเนื้อหาที่ยากเกินความสามารถของผู้เรียนและไม่สอดคล้องกับบริบทการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ (วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง, 2562: 43) และอีกประการหนึ่ง คือ การขาดแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่สามารถรองรับการเรียนรู้อย่างโต้ตอบและมีประสิทธิภาพสูง การพัฒนาแพลตฟอร์มที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีด้านการศึกษา เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ระบบรู้จำเสียงพูด (Speech Recognition) และการเรียนรู้ผ่านเกม (Gamification) อาจช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และทำให้การศึกษาภาษาไทยมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น (นฤมล วงศ์สุวรรณ, 2561)

ภาษาไทยเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิด Soft Power เนื่องจากคนไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร ดังนั้นการที่คนต่างชาติที่มาอยู่ในประเทศไทยจะใช้เฉพาะภาษาอังกฤษในการสื่อสารเพียงอย่างเดียวก็อาจจะขาดอรรถรสในการเข้าใจประเทศไทย หากชาวต่างชาติได้เรียนรู้ภาษาไทยเบื้องต้นจะช่วยสร้างความเข้าใจและขยายประสบการณ์ เป็นที่รู้จักจากนานาประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะในปัจจุบันที่สถานการณ์

การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ได้คลี่คลายลง โครงการสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยภาษาต่างประเทศสำหรับชาวต่างชาติจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ชาวต่างชาติสามารถสื่อสารให้เข้าถึงภาษาไทยได้ง่ายและสะดวกผ่านช่องทางออนไลน์ (กรุงเทพฯ, 2568, ออนไลน์) ทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยก็ได้ออกประกาศและส่งเสริมให้ผู้บริหาร คณาจารย์ ได้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ บนแพลตฟอร์ม MOOC หรือ Massive Open Online Courses ที่สามารถรองรับผู้เรียนจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนการใช้ไม่ซับซ้อนมาก และเป็นการเรียนรู้แบบ Anywhere Anytime คือ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านสมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต ผ่านวิดีโอ บรรยายโดยอาจารย์ และยังมีแบบฝึกหัดหลังบทเรียน มีกระดานสนทนา หรือฟอรัม (Forum) ให้ผู้เรียนได้เข้าไปสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้สอน หรือผู้เรียนด้วยกัน โดยเฉพาะชาวต่างชาติที่เป็นนิสิตและผู้ที่มีที่พักอาศัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาหรืออยู่ต่างประเทศก็สามารถเข้ามาเรียนรู้ได้กับอาจารย์ผู้บรรยายได้ตลอดเวลา เป็นการเปิดโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ภาษาไทยของชาวต่างชาติในยุคการศึกษาไร้พรมแดนแล้ว MOOC ยังเป็นหนึ่งในเครื่องมือและเป็นบทเรียนออนไลน์ที่วางอยู่บนแพลตฟอร์ม (platform) หรือระบบที่สามารถสอนคนจำนวนมากได้พร้อมกัน ไม่ได้จำกัดเฉพาะนิสิตชาวต่างชาติ นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ก็สามารถเข้ามาเรียนภาษาไทย บนแพลตฟอร์ม (platform) MOOC ได้ ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนที่ลดความเหลื่อมล้ำ และเปิดโอกาสในการเข้าถึงการเรียนภาษาไทยได้ทั่วโลก ซึ่งเชื่อมโยงกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยของผู้เรียนชาวต่างชาติที่ผู้วิจัยประสบอยู่ในขณะนี้ คือ ผู้เรียนชาวต่างชาติที่ยังไม่มีพื้นฐานทางภาษาไทยเลยในระดับต่าง ๆ ควรได้รับการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการสนทนาในสถานการณ์จริงตามบริบทวิถีชีวิตของคนไทย ควบคู่กับการพัฒนาทักษะทางภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ และควรมีแบบเรียนที่มีมาตรฐานที่สามารถอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์จริงและวิถีชีวิตของคนไทยที่สอดแทรกคำศัพท์ที่จำเป็นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ (สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธุ์, 2548, 136)

ฉะนั้น การเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ บนแพลตฟอร์ม MOOC นั้น หรือ Massive Open Online Courses ที่สามารถรองรับผู้เรียนจำนวนมาก จากการศึกษาพบว่ามีข้อจำกัดด้านระบบ ข้อจำกัดเกี่ยวกับผู้เรียน รวมทั้งปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อันเป็นปัญหาหลักที่ทำทนายว่าจะทำอย่างไรให้คนเข้าไปเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ บนแพลตฟอร์ม MOOC ด้วยความสนใจของตนเอง โดยไม่ต้องมีใครบังคับ แม้ผู้เรียนบางส่วนมองว่า ยังมีจุดที่ต้องพัฒนาและความท้าทายต่าง ๆ ในฐานะระบบการเรียนรู้รูปแบบใหม่ในยุคดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ

4 เพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ

3. การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ” ผู้ศึกษาได้เตรียมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล

ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เคลื่อนที่และเครื่องมือดิจิทัลในการสืบค้น รวบรวม ประมวลผล ใช้งาน และจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ สามารถสร้างงานและนำเสนองานได้อย่างชำนาญ เข้าใจข้อมูลที่ซับซ้อน เข้าถึง ค้นหา และใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความคิดเชิงสร้างสรรค์ สามารถประเมินความเชื่อมโยงและแยกแยะความจริงออกจากโลกเสมือนได้รวมถึงสามารถทำงานแบบออนไลน์ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด (อันธิกา ปริญญาธิกุล และคณะ, 2563, 8) โดยทักษะดิจิทัล ยังเป็นการสร้างให้มีความรู้ความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ดิจิทัลในการเชื่อมต่อสู่อินเทอร์เน็ต ไปจนถึงความสามารถในการพัฒนาซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ได้ และสามารถเข้าใจหรือเลือกทำในสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดผลในเชิงลบต่อตนเองบนโลกออนไลน์ (โสภิตา สว่างเลิศกุล, 2568, ออนไลน์)

2. หลักการทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนรู้

การเรียนรู้ เกิดจากการปรับเปลี่ยนทัศนคติแนวคิดและพฤติกรรม อันเนื่องมาจากการได้รับรู้ประสบการณ์ซึ่งควรเป็นการปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546, 14) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Instructional Model) คือแบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎีหลักการเรียนรู้หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือและได้รับการพิสูจน์ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้นๆ โดยทั่วไปแบบแผนการดำเนินการสอนดังกล่าวมักประกอบด้วยทฤษฎี หลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือและกระบวนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะ อันจะนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะรูปแบบนั้นกำหนด ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่างในการจัดและดำเนินการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้ (ทศนา ชมมณี, 2553, 477) ซึ่งเป็นสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ มีหลักปรัชญาทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อมโยงต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีและเทคนิคการสอนต่าง ๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ สามารถนำไปใช้เป็นแนวการสอนของครูซึ่งแต่ละรูปแบบจะต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการเตรียมการสอนของครู การดำเนินการสอนและการประเมินผลเพื่อให้ทราบถึงวิธีการที่ผู้เรียนจะบรรลุจุดหมายที่กำหนด (คณาพร คมสัน, 2540, 9)

3. การเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ

ปัจจุบันมีผู้ใช้งาน Thai MOOC กว่า 1 ล้านคน ตั้งเป้าหมายภายในสิ้นปี 2021 ให้คนไทยเข้าถึงคอร์สออนไลน์จาก Thai MOOC มากกว่า 2 ล้านคน ด้วย Single Sign-On ใช้งานง่ายผ่านเลขบัตรประชาชน โดย

ระบบของ Thai MOOC จะมีการพัฒนาให้มีความยั่งยืนมากขึ้น เพื่อรองรับการเป็นแพลตฟอร์มด้านการศึกษาของประเทศ ผู้ใช้งานสามารถเข้าระบบแบบ Single Sign-On ด้วยเลขบัตรประชาชน 13 หลัก อีกทั้งรายวิชาที่มาจากต่างประเทศ จะจัดทำบรรยายภาษาไทย เพื่อลดข้อจำกัดด้านการเรียนรู้ของคนไทย ในอนาคตจะมีการนำระบบ AI หรือระบบอัตโนมัติมาใช้ในการแปลเป็นภาษาไทยได้ รวมถึงการให้ผู้เรียนเทียบโอนหน่วยกิตวิชาเรียน Thai MOOC กับนานาชาติได้ ก็น่าจะเป็นทางเลือกให้คนไทยเชื่อมโยงการเรียนรู้กับทั่วโลกมากยิ่งขึ้น โดยจุดเด่นของ Thai MOOC ทั้งเครือข่ายวิชาการจากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศและหน่วยงานภาครัฐ ไปจนถึงการ Co-Creating หลักสูตรและเนื้อหาต่างๆ ตามความเชี่ยวชาญของแต่ละหน่วยงาน จะช่วยให้คนไทยที่ต้องเสริมทักษะต่างๆ ได้เข้าถึงแหล่งความรู้อย่างไร้ขีดจำกัด “การเรียนแบบ MOOC ยังตอบโจทย์สถานการณ์ปัจจุบันที่ผู้คนทั่วโลกไม่สามารถเดินทางได้ แต่ระบบ MOOC จะเปิดโอกาสให้ทุกคนตักตวงและเติมความรู้ที่จำเป็นจากทุกมุมโลก” (The standard, 2568, ออนไลน์)

4. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ” เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การประชุมกลุ่มเฉพาะ (Focus Group) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) กับผู้ร่วมกิจกรรม โดยคณะผู้วิจัยได้ใช้ชุดกิจกรรม การให้ความรู้เกี่ยวกับ การพัฒนาแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ โดยแบ่งการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ (R₁) การดำเนินการศึกษาเอกสารปฐมภูมิ และทุติยภูมิ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อยืนยันข้อมูลและเก็บข้อมูลเชิงลึกจากบุคคลที่เป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย 2) อาจารย์เชี่ยวชาญด้าน MOOC 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งสิ้น 15 คน และ ทำการเก็บแบบสอบถามกับ ชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นิสิตชาวต่างชาติใน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 500 รูป/คน โดยเปิดตารางสุ่มตัวอย่าง เครจซี่และมอร์แกนได้จำนวน 217 คน/รูป

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ (R₂) โดยมีการดำเนินการ ประกอบด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อยืนยันข้อมูลและเก็บข้อมูลเชิงลึกจากบุคคลที่เป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย 2) อาจารย์เชี่ยวชาญด้าน MOOC 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งสิ้น 15 คน และ ผู้ร่วมในการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus-Group Discussion) เพื่อร่วมกันวิเคราะห์การพัฒนาแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ โดยใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 10

คน/รูป ประกอบด้วย กลุ่มอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยโปรแกรม MOOC, กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านระบบการสอนภาษาไทย และกลุ่มนักวิชาการที่มีผู้สอนวิชาภาษาไทยโปรแกรม MOOC

ขั้นตอนที่ 3 เพื่อศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ (D1) โดยมีการดำเนินการ กำหนดการวิจัยในภาคสนามเพื่อให้ทราบถึงแนวคิดหลักการความเป็นมาความสัมพันธ์ปัญหาอุปสรรคและการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ ระยะที่ 1 ทำการศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร เป็นขั้นศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ โดยการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ และระยะที่ 2 ขั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ชุดกิจกรรม การให้ความรู้เกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ ทั้งหมด 30 คน/รูป

ขั้นตอนที่ 4 เพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ (D₂) การนำเสนอกระบวนการ ผลลัพธ์และผลกระทบ ไม่ว่าจะเป็นปัญหา อุปสรรค และความสำเร็จ จากการประมวลผลข้อมูลการสนทนากลุ่ม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตพฤติกรรม รวมทั้งการใช้แบบสอบถามวัดความคิดเห็นที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้าง ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสะท้อนคิดเหล่านั้นมาวิเคราะห์เนื้อหา เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ ดังนั้นผลที่ได้จึงมีการนำเสนอในรูปแบบต่างๆ

5. ผลการวิจัย

1) การศึกษาสภาพการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ โดยผลการวิจัยสรุปผลข้อมูลได้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1.1) การศึกษาสภาพการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม MOOC สำหรับชาวต่างชาติ พบว่าการเรียนการสอนได้ขยายจากชั้นเรียนสู่ระบบออนไลน์อย่างกว้างขวาง แต่ยังเผชิญปัญหาหลายด้าน ผู้เรียนมีอัตราการเรียนไม่จบสูง เนื่องจากขาดวินัย แรงจูงใจ และทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนแบบไม่พร้อมกันทำให้ขาดปฏิสัมพันธ์ การฝึกพูด และการได้รับข้อเสนอแนะทันที ภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะด้านเสียงและวัฒนธรรม ซึ่งยากต่อความเข้าใจผ่านสื่อออนไลน์เพียงอย่างเดียว หลักสูตรส่วนใหญ่ยังไม่ออกแบบเฉพาะสำหรับผู้เรียนต่างชาติ และเน้นเนื้อหามากกว่าการปฏิบัติ

1.2) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้เรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องเรียนภาษาไทยและระดับการใช้ภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.90 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.618 2) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้สึกลงเรียนภาษาไทยและระดับการใช้ภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.95 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.562

2) การสร้างรูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ โดยผลการวิจัยสรุปผลข้อมูลได้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1) การจัดการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม MOOC สำหรับชาวต่างชาติ พบว่า ความสำเร็จในการสื่อสารภาษาไทยที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยเชื่อมโยงภาษาเข้ากับบริบทวัฒนธรรมและสังคมไทย หลักสูตรควรออกแบบการเรียนรู้เป็นขั้นตอน ชัดเจน สอดคล้องกับระดับและความแตกต่างของผู้เรียน พร้อมมีระบบชี้แนะเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การบูรณาการมารยาททางภาษา คำสุภาพ และหลักพุทธจริยธรรม เช่น สัมมาวาจา จะช่วยให้การใช้ภาษาเหมาะสมกับสังคมไทย เทคโนโลยีดิจิทัลควรถูกใช้เป็นเครื่องมือเสริมการเรียนรู้ผ่านสื่อมัลติมีเดียและกิจกรรมเชิงโต้ตอบอย่างเรียบง่าย นอกจากนี้ ควรส่งเสริมแรงจูงใจ ปฏิสัมพันธ์ การมีส่วนร่วม และการประเมินผลที่สะท้อนการใช้ภาษาจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ

2.2) รูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม MOOC สำหรับชาวต่างชาติ พบว่า เป็นรูปแบบที่ยืดหยุ่นและผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเส้นทาง ระดับ และจังหวะการเรียนรู้ได้ตามความพร้อมของตนเอง การจัดการเรียนรู้ควรเน้นการสื่อสารและการใช้ภาษาไทยในบริบทจริง ผ่านกิจกรรมฝึกฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างต่อเนื่อง ควรใช้สื่อดิจิทัลและมัลติมีเดียอย่างหลากหลายเพื่อช่วยเสริมความเข้าใจด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย

2.3) แนวทางกิจกรรมการพัฒนาการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม MOOC สำหรับชาวต่างชาติ พบว่า ควรมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก โดยคำนึงถึงความแตกต่างด้านระดับภาษา พื้นฐาน และบริบทของผู้เรียน กิจกรรมควรเน้นการสื่อสารและการใช้ภาษาไทยในสถานการณ์จริง ควบคู่กับการใช้สื่อดิจิทัลและมัลติมีเดียอย่างเหมาะสมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3) การศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ โดยผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ โดยการทดสอบก่อนและหลังการทดลองด้วยสถิติ paired t test ทั้งก่อนและหลัง เกี่ยวกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม 30 คน โดยภาพรวมจากการทดสอบผู้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ ทั้งก่อนและหลังวัดผลมีความแตกต่างกัน

4) การนำเสนอรูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ โดยผลการวิจัยสรุปผลข้อมูลได้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

4.1) การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ พบว่า การนำเสนอและใช้ข้อมูลการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม MOOC สำหรับชาวต่างชาติ เน้นการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดกรอบและประเภทของข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง ไปจนถึงการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การใช้ข้อมูลจาก Learning Analytics ควบคู่กับข้อมูลเชิงคุณภาพ ช่วยให้เห็นทั้งพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

4.2) การถอดบทเรียนการจัดการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม MOOC สำหรับชาวต่างชาติ พบว่าการเรียนรู้มีลักษณะเป็นระบบเปิด ผู้เรียนมีความหลากหลายด้านสัญชาติ พื้นฐานภาษา และเป้าหมายการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมที่ยืดหยุ่นและผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระบวนการเรียนรู้เน้นบทเรียนขนาดย่อย สื่อมัลติมีเดีย และกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการมีส่วนร่วม ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นคือผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาไทย โดยเฉพาะการฟังและการสื่อสาร

4.3) การสังเคราะห์รูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม MOOC สำหรับชาวต่างชาติพบว่า การเน้นกระบวนการในการวางแผนและวิเคราะห์ข้อมูลจากประสบการณ์จริงของผู้เกี่ยวข้อง โดยเริ่มจากการออกแบบกิจกรรมเพื่อถอดประสบการณ์ด้านเนื้อหา วิธีสอน และการใช้สื่อออนไลน์ การจัดประชุมกลุ่มช่วยเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนปัญหา และแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกัน ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เชิงระบบ

6. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญญา 3 เป็นฐานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3” คณะผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามข้อประเด็นข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

1) การศึกษาสภาพการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ มีรายละเอียดในการวิจัยดังต่อไปนี้

1.1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการเรียนภาษาไทยและระดับการใช้ภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.90 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.618 และเมื่อพิจารณาตามรายด้าน ในส่วนของความจำเป็นในการเรียนภาษาไทย มีความคิดเห็นมากที่สุด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.627 รองลงมา คือ ระดับการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.572 และน้อยที่สุด คือ การใช้ภาษาไทยเพื่อการเรียนรู้และการอยู่ร่วมในสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.780 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุลณีย์ บุญมี และ วาสิณี มีเครือเอี่ยม (2566, 71) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การสำรวจความต้องการด้านเนื้อหาการสนทนาภาษาไทย ของนักเรียนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ” ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของผู้เรียนปรากฏค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 19 เนื้อหา โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้ดังนี้ 1) การทักทาย การแนะนำตัวเองและผู้อื่น 2) การขอความช่วยเหลือ 3) อาหาร/การสั่งอาหาร 4) การขอโทษ/ขอบคุณ 5) การเดินทาง 6) บุคลิกภาพ/นิสัย 7) วันเดือนปี / เวลา 8) การพูดโทรศัพท์ 9) งานอดิเรก 10) ครอบครัว 11) ดินฟ้าอากาศ 12) ที่อยู่อาศัย 13) โรงพยาบาล 14) ร่างกาย 15) การแจ้งความ 16) สี 17) การซื้อขาย 18) การอวยพร และ 19) เทศกาล โดยกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจำนวน 9 ประเด็น คือ ด้านวัฒนธรรมประเพณี ด้านสุนทรียศาสตร์ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านหลักภาษา ด้านวิถีชีวิตและการดำเนินชีวิตด้านกิจกรรมต่าง ๆ เศรษฐกิจและการเมือง และด้านอาชีพ

1.2) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้สึกในเรียนภาษาไทยและระดับการใช้ภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.95 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.562 และเมื่อพิจารณาตามรายด้าน ในส่วนของความรู้สึกต่อการใช้ภาษาไทยในสถานการณ์จริง มีความคิดเห็นมากที่สุด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.619 รองลงมา คือ ความรู้สึกต่อการเรียนภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.619 และน้อยที่สุด คือ ความรู้สึกด้านแรงจูงใจ ความมั่นใจ และทัศนคติต่อการพัฒนาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.576 สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สิระ สมนาม และคณะ** (2551, 74) ได้ทำวิจัยเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้และกลวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษา ชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ สถาบันอุดมศึกษา เขตภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการเรียนรู้ภาษาของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ใช้กลวิธีที่ใช้ความรู้ความเข้าใจ และกลวิธีเชิงวิพากษ์บ่อยมาก รองลงมาคือ ใช้กลวิธีที่ใช้การเสริมและการทดแทน และกลวิธีทางสังคมบ่อย โดยใช้กลวิธีที่ใช้ความจำน้อย และใช้ กลวิธีที่ใช้อภิปัญญาน้อยมาก

2) การสร้างรูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ พบว่า 1) เน้นการมุ่งพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน 2) การสร้างรูปแบบที่ยืดหยุ่นและผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเส้นทาง ระดับ และจังหวะการเรียนรู้ได้ตามความพร้อมของตนเอง 3) เน้นส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก โดยคำนึงถึงความแตกต่างด้านระดับภาษาพื้นฐาน และบริบทของผู้เรียน กิจกรรมควรเน้นการสื่อสารและการใช้ภาษาไทยในสถานการณ์จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ **กัญญ์วราพัชญ์ หอมชื่น วีระกาญจน์ กนกกมลเสศ และเมธาพันธ์ โพธิ์ธีโรจน์** (2565, 233-234) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ศึกษากลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตชาวต่างชาติที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลาง” ผลการวิจัย พบว่า จากการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศของนิสิตชาวต่างชาติ ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลาง พบว่า 1) นิสิตชาวต่างชาติ ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาโดยตรง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 2) นิสิตชาวต่างชาติ ใช้พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาโดยอ้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.95

2. จากการเปรียบเทียบผลการใช้พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า 1) นิสิตชาวต่างชาติใช้พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาโดยตรง ที่มีเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และประเทศภูมิลำเนา แตกต่างกัน ใช้พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาโดยตรง ไม่แตกต่างกัน นิสิตชาวต่างชาติที่มีอายุ แตกต่างกัน ใช้พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาโดยตรง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 2) นิสิตชาวต่างชาติใช้พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาโดยอ้อม ที่มีเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และประเทศภูมิลำเนา

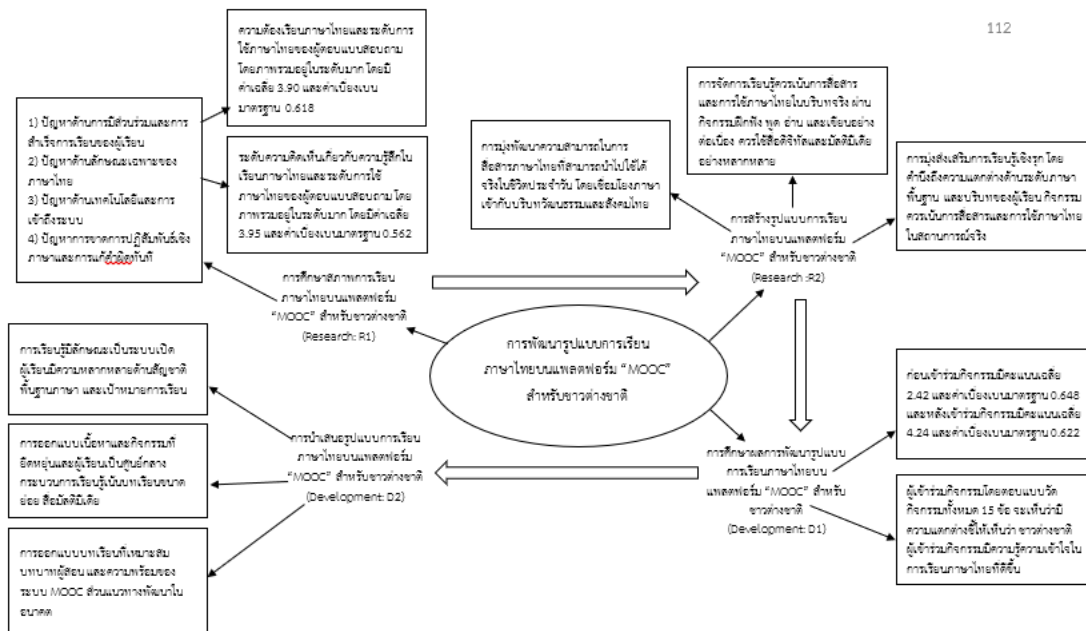
แตกต่างกัน ใช้กลยุทธ์ในการเรียนรู้ภาษาโดยตรง ไม่แตกต่างกัน นิสิตชาวต่างชาติที่มีอายุแตกต่างกัน ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาโดยอ้อม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) การศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ พบว่า ผลการเปรียบเทียบการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ โดยการทดสอบก่อนและหลังการทดลองด้วยสถิติ paired t test ทั้งก่อนและหลัง เกี่ยวกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม 30 คน โดยภาพรวมจากการทดสอบผู้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ ทั้งก่อนและหลังวัดผลมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแล้วจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมโดยตอบแบบวัดกิจกรรมทั้งหมด 15 ข้อ ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ย 2.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.648 และหลังเข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ย 4.24 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.622 ซึ่งจะเห็นว่ามีผลแตกต่างชี้ให้เห็นว่า ชาวต่างชาติผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนภาษาไทยที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภคมน รัตนกรานต์ และเกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์ (2564, 132) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานของนักเรียนชาวต่างชาติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 5 หน่วย คือ (1) ยินดีที่ได้รู้จัก (2) ตัวฉันกับโลกอีกใบ (3) มัคคุเทศก์น้อย (4) รู้เฟื่องเรื่องโรงเรียน และ (5) ระดมสมองประลองความคิดจัดการเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน โดยภาพรวมหลักสูตรมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.53) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.822) ผลการใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานของนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า คะแนนวัดความสามารถด้านการพูดสื่อสารภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 27.80$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.53) และก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 13.80$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 5.16) จึงกล่าวได้ว่านักเรียนที่ใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถด้านการพูดสื่อสารภาษาไทยหลังการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละของการพัฒนา

4) การนำเสนอรูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ พบว่าการเรียนรู้มีลักษณะเป็นระบบเปิด ผู้เรียนมีความหลากหลายด้านสัญชาติ พื้นฐานภาษา และเป้าหมายการเรียน จึงจำเป็นต้องออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมที่ยืดหยุ่นและผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระบวนการเรียนรู้เน้นบทเรียนขนาดย่อย สื่อมัลติมีเดีย และกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการมีส่วนร่วม ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นคือผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาไทย โดยเฉพาะการฟังและการสื่อสาร พร้อมทั้งมีความมั่นใจและแรงจูงใจเพิ่มขึ้น ปัจจัยความสำเร็จสำคัญ ได้แก่ การออกแบบบทเรียนที่เหมาะสม บทบาทผู้สอน และความพร้อมของระบบ MOOC ส่วนแนวทางพัฒนาในอนาคตควรมุ่งเพิ่มปฏิสัมพันธ์ ความหลากหลายของกิจกรรม และการใช้ข้อมูลผู้เรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิรตี ไชยกาล วรวรรณ เหมชะญาติ และ สร้อยสน สกลรักษ์ (2018, 110.) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การสอน

ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กชาติพันธุ์เขมรถิ่นไทย” การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการเรียนการสอนในพื้นที่ โดยการสังเกตและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า 1) การสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์เขมร ถิ่นไทย ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และโรงเรียน 2) การเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ภาษาแม่ของตนเองควบคู่กับการเรียนภาษาที่สองในชั้นเรียน ช่วยให้เด็กมีแรงจูงใจ เกิดความรู้สึกปลอดภัย และไม่มีควมวิตกกังวล

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

แผนภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

7. สรุป

ในส่วนของการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ จะมุ่งพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยเชื่อมโยงภาษาเข้ากับบริบทวัฒนธรรมและสังคมไทย และการเรียนรู้มีลักษณะเป็นระบบเปิด ผู้เรียนมีความหลากหลายด้านสัญชาติ พื้นฐานภาษา และเป้าหมายการเรียนสำหรับชาวต่างชาติที่ใช้ในการศึกษา โดยการมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก โดยคำนึงถึงความแตกต่างด้านระดับภาษา พื้นฐาน และบริบทของผู้เรียน กิจกรรมควรเน้นการสื่อสารและการใช้ภาษาไทยในสถานการณ์จริง

8. ข้อเสนอแนะ

1) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้เรียนผ่านกิจกรรม เกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ ไปใช้ในการศึกษา 30 คน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม MOOC สำหรับชาวต่างชาติ ไม่ว่าจะเป็นสื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และแพลตฟอร์ม ที่สามารถศึกษาข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อทำการศึกษาและยืนยันการวิจัย และสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการวิจัยครั้งต่อไป

2) เนื่องจากการศึกษานี้เป็นการศึกษา AI การพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ ไปใช้ในการศึกษา ดังนั้นจึงควรนำแนว เกี่ยวกับการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนภาษาไทยในรูปแบบอื่น ๆ เช่น สื่อออนไลน์ สื่อกิจกรรม และการตอบโต้ในการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยมีการศึกษาและติดตามผลในระยะยาวต่อไป

3) จากผลการวิจัย พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาไทยบนแพลตฟอร์ม “MOOC” สำหรับชาวต่างชาติ ไปใช้ในการศึกษา มีการผลลัพธ์ชาวต่างชาติผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนภาษาไทยที่ดีขึ้น ดังนั้นจึงควรทำวิจัยเกี่ยวกับแพลตฟอร์มภาษาไทยในรูปแบบอื่น ๆ ในโครงการต่อไปให้ได้ผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2545). *หลักภาษาไทย*. โรงพิมพ์คุรุสภา.

กรุงเทพธุรกิจ. (2568, 22 มีนาคม). *จุฬาฯ เสริม Soft Power ด้วยภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ*.

<https://www.bangkokbiznews.com/health/education/1121117>

กัญญ์วารพัสญ์ หอมชื่น, วีระกาญจน์ กนกกมลเสศ, และเมธาพันธ์ โพธิ์ธีโรจน์. (2565). ศึกษากลยุทธ์การเรียนรู้อาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศของนิสิตชาวต่างชาติที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลาง. *วารสารพุทธมคัศ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม*, 7(1), 233-234.

คณาพร คมสัน. (2540). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุลณีย์ บุญมี และ วาสิณี มีเครือเอี่ยม. (2566). การสำรวจความต้องการด้านเนื้อหาการสอนภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. *วารสารอักษราพิบูล*, 4(2), 71.

- ทิตินา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 13. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล วงศ์สุวรรณ. (2561). *การสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภคมน รัตนารานต์ และเกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์. (2564). การพัฒนาหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *ลิกขา วารสารศึกษาศาสตร์*, 8(1), 132.
- รุ่งฤดี แผลงศร. (2561). *ศาสตร์การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง. (2562). การพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริงสำหรับชาวต่างชาติ. *วารสารมังรายสาร*, 7(1), 43.
- สมพงศ์ วิยศักดิ์พันธุ์. (2548). *เอกสารประกอบการอบรมการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สิระ สมนาม และคณะ. (2551). ลักษณะการเรียนรู้และกลวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ณ สถาบันอุดมศึกษา เขตภาคเหนือตอนบน. *รายงานการวิจัย*. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- โสภิตา สว่างเลิศกุล. (2568). *ดิจิทัล สกิล เตรียมพร้อมสู่ไทยแลนด์โมเดิร์น*. <https://www.posttoday.com>
- อภิรดี ไชยกาล, วรวรรณ เหมชะญาติ, และสร้อยสน สกลรักษ์. (2561). การสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กชาติพันธุ์เขมรถิ่นไทย. *Journal of Mekong Societies*, 14(1), 110.
- อันธิกา ปริญญาณิลกุล และคณะ. (2563). ทักษะดิจิทัลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพในธุรกิจโรงแรมไทย: กรณีศึกษาโรงแรมในเครือดุสิตอินเตอร์เนชั่นแนลในเขตกรุงเทพมหานคร. *รายงานการวิจัย*. คณะอุตสาหกรรมบริการ วิทยาลัยดุสิตธานี.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). *หลักการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. โอเดียนสโตร์.
- อาภาพร กลิ่นเทศ. (2565). มู้กส์บทเรียนออนไลน์: การให้ที่ไม่มีสิ้นสุด. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 11(1), 438-452